

Научно развитие

ПРЕЗ МЕСЕЦ НОЕМВРИ ТЕХНИЧЕСКИЯТ УНИВЕРСИТЕТ БЕШЕ ДОМАКИН НА ДВА НАУЧНИ ФОРУМА

Ректорът, доц. Маркова награди преподавателите получили нова научна степен и научно звание през тази година. Това стана в на вечерието на Дения на народните будители - 1 ноември, на тържес-

твен Академичен съвет. Тържеството продължи с факелно шествие на студенти и ученици, което завърши с поднасянето на венци пред паметника на Васил Априлов. Там се състоя възпоменателно тържество.

В университета по повод празника, за делото на народните будители говори Анна Маринова, директор на Националната Априловска гимназия.

на стр. 7

БРОЙ 4 (14) ОБРАЗОВАНИЕ, ТЕХНОЛОГИИ, НОВИНИ, ФАКТИ ЗА БЪДЕЩЕТО ■ ГОДИНА III
НОЕМВРИ 2009 г. ISSN 1313-0870 • НАСЛЕДНИК НА „СТУДЕНТСКА ПАНОРАМА“ И „ОГЛЕДАЛО“ • Разпространява се бесплатно

8 декември
2009

Честит празник, драги студенти!

Студентският съвет е подготвил изненади за празника.

**Бъдете достойни
посланици
на ТУ - Габрово!**

Студентска научна конференция 2009

на стр. 5 и 6

Международна научна конференция Унитех'09

на стр. 3 и 4

Клуб “Роботика” ни представи доброто

Това стана на състезанието по роботика, което се проведе на 30 октомври в Стара Загора. Залата на Научно-техническия съюз, където е било състезанието, пращаля по шевовете от публика - предимно ученици от местните гимназии.

Това е второто състезание по роботика. Участниците в отбора на Техническия университет в Габрово са предимно от катедра АИУТ. Същите момчета участваха в изработването на модела за състезание през миналата година. Всеки отбор е изграден от четирима души. В състезанието между ТУ - София и ТУ - Габрово участват с по два отбора. Провежда се на живо за разлика от миналата година, когато се прави по интернет. Правилата не са претърпели промени тази година. Те съдържат основно действието за изпълнение на програмата и точност, за да може роботът да изпълни поставената му задача - да стигне до определена пози-

ция, да вдигне, да занесе обекта на определено място. Победител става един от софийските отбори. Координатор на състезанието е доц. Владимир Заманов от ТУ - София, който от дълги години се занимава с роботика и е пионерът на това състезание в България.

Роботът е стандартен на „Lego“. Сглобява се от базови компоненти, има контролер, алгоритми, блок - базиращ се на 32 битов процесор, който позволява да се управляват до три серво-двигателя. Роботът същевре-

менно може да чете, и има четири сензора, включени към контролния блок, които позволяват голяма гъвкавост при конструкциите.

След състезанието домакините поканили всички участници на коктейл. В неформалните общувания се родили нови идеи и приятелство.

“Българо-германският институт по качеството допринесе за повишаване качеството на образование на студентите”

Това каза Илия Келешев, председател на Българската браншова камара - Машиностроене, пред участниците в работната среща „ТУ - Габрово - развитието продължава“, която се провежде в рамките на научната конференция Унитет 2009 година.

В основата на дискусията беше синхронът между машиностроителните фирми и висшите училища.

-Приятно изненадан съм от духа и насоката на обсъждането на проблематиката, каза председателят на Камарата на българските машиностроители пред в. Известник, издание на Университета. Професионалното и висшето образование са двете нива на проблема за връзката на университетите с практиката, каза той. От пет-шест години държавата води политика за доунищожаване и ликвидация на професионалното образование. У нас, както и в страните от ЕС, 75% от младежите учеха в професионални, а 25% в реални гимназии. Напоследък това съотношение е катастрофално предвид плана за прием за 2009/2010 година, където то е 50/50

процента. В професионалното образование навлязоха привлекателни специалности като мениджмънт, маркетинг и други, но те са откъснати от практиката. За да станеш такъв, трябва да имаш поне бакалавърска степен. На механотехникумите им остана само името. В тях вече няма машиностроителни специалности.

Интересът към машиностроенето е сведен до минимум. Една от причините е, че след 1990 година у нас всички политици и държавници си освежаваха речите като говореха против машиностроенето и големите заводи създадени у нас като грандомански и ненужни на България. В резултат на това се създаде негативното отношение към това направление. В камарата членуват около 70% от машиностроителните фирми в страната. Но това, как ще се развива една фирма, как ще бъде ангажиран научният потенциал на висшето училище, е въпрос на заинтересованост и на мениджмънта на самата фирма.

Връзката ни с Габровския университет е постоянна от десет години на-

сам. Тогава беше създаден Българо-германският институт по качеството. Да бъде базиран тук ни беше подсказано както от българи в Германия, така и от немски специалисти. Въпросът беше къде да се подготвят специалисти по ИСО 9000. Техническият университет в Габрово е стегнато висше училище с мотивирани ръководители. За тези години се смениха трима ректори - започнахме през мандата на проф. Стоянов, след него ректор стана доц. Немигенчев и сега доц. Маркова, от които получаваме много добро разбиране. Едва ли има друг технически университет, в който системите за управление на качество да стоят по-добре структурирани и с по-добра подготовка на специалисти в това отношение от ТУ - Габрово.

През месеците април-май замисляме среща в Габрово на представители на структуроопределящи фирми с преподаватели в машиностроителните факултети у нас. На нея ще обсъдим подготовката на кадри и развитието на научно-техническите разработки с конкретна насоченост.

10 години Българо-германски институт по качеството

на стр. 9

Девето издание на Унитех'09

Научният форум на ТУ - Габрово се провежда на 20 и 21 ноември под мотото „130 години от откриването на ефекта на ХОЛ“.

Конференцията по традиция се организира в края на ноември. Името Й Унитех означава Университетска наука и технологии.

В научната дискусия участваха 325 доклади. От тях 103 са разработени в чужбина - Германия, Чехия, Италия, Турция, Литва, Латвия, Украина, Русия, Сърбия, Македония, Република Сръбска - Босна и Херцеговина, Румъния, Беларус и Словения. И този път докладите бяха отпечатани в три сборника, издание на конферен-

и системни изследвания към БАН, доц. Лили Вълчева - председател на Националния браншови синдикат „Висше образование“ към КНСБ, проф. Хелмут Хоп - Доктор хонорис кауза на ТУ - Габрово, зам.-ректор на Висшето училище по публична администрация в Лудвигсбург, Германия, проф. Акива Ашеров, зам.-ректор на Украинската инженерно-педагогическа академия в Харков, проф. Бранимир Джорджевич - Доктор хонорис кауза

на ТУ - Габрово, професор в Университета в Ниш, проф. Добролюб Милянич - председател на Академията на науката и изкуствата в Република Сръбска - Босна и Херцеговина, проф. Николай Ганев от Техническия университет

цията. Организацията й подпомагнаха известни български фирми, повечето от които са на територията на Габровска област - „Стемо“ ООД, „Vivacom - България“, „Идеал-Стандарт Видима“ АД, OMV - България, „Алфрида-Пеев“ ООД, „Оптик“ - Панагюрище, Банка ДСК.

Гости на конференцията бяха заместник-областният управител на Габрово Пламен Недков, заместник-кметът на общината Добрин Савчев, член-кореспондентът Чавдар Руменин - директор на Института по управление

в Прага, проф. Кузнецов - Доктор хонорис кауза на ТУ - Габрово, представители на ръководствата на български университети, студенти.

Председателят на Организационния комитет на конференцията доц Райчо Иларионов, заместник-ректор по научно-изследователската дейност, откри конференцията. Доц. Дешка Маркова, ректор на Габровския университет приветства участниците в Унитех 2009. - Радвам се, че Унитех се превърна

на стр. 4

Проф. Николай Ганев от Техническия Университет Прага: Унитех се превърна в традиционен събор на учени и педагози от страната и от чужбина, което е съществен показател за нивото на конференцията.

С всяка изминалата година тя се популяризира все повече и набира много нови участници, което сериозно рефлектира в обмяната на идеи и методите за тяхното реализиране.

В Чешкия университет в магистърската степен има много научни защити и практики още на ниво бакалавърска степен. Това е начин, по който студентите биват привлечени към научния процес и към екипна работа. От 2003 година поддържам контакт с проф. Максимов - разменяме идеи и опит, допълваме се професионално.

Пожелавам на Унитех да се развива и да привлече повече млади хора като автори на научни доклади.

Проф. Чавдар Руменин, директор на Института по управление и системни изследвания към БАН, изнесе първият доклад на конференцията.

Конференцията решава конкретни проблеми, които трябва да са в полза на габровската индустрия. Във всичките издания на „Unitech“ досега може да се види нейната уникалност и не случайно нейното развитие продължава.

Смятам, че за развитието на идеите икономическата криза не може да бъде спиращ фактор. Науката трябва да се дели на приложна и теоретична. Според мен, в Западна Европа и САЩ има съществуващ баланс между теоретични изследвания и практически индустриални реализации. Пожелавам в по-нататъшното развитие на конференцията да се включат всевъзможно повече млади хора. Нека новите идеи бъдат за връщане на интелектуалния потенциал на българска земя и така да създадем среда за работа и нова успешна реализация.

Девето издание на Унитех'09

от стр. 3

в авторитетен научен форум, на който имаме възможност да представим нашите научни разработки, да дискутираме получените резултати и да очертаем плановете на развитие в отделните области на науката. 2009 е Годината на творчеството и иновациите. Уверена съм, че конференцията ще даде своя принос в това направление, каза ректорът по време на откриването на Унитех 2009 в конферентната зала на Университетската библиотека.

Приветствия поднесоха още:

Депутатът Никола Белишки, възпитаник на Габровския университет: Горд съм, че съм възпитаник на ТУ - Габрово. Конференцията е доказателство, че това е едно от най-добрите висши училища у нас. Програмата за развитие на Университета през тези 45 години е плод на хора знаещи и можещи, които допринасят за развитието на България.

Пламен Недков, зам.-областен управител на Габрово: Впечатлен съм от сериозната представителност на тази конференция. Този факт говори за уважението към ТУ - Габрово.

Лили Вълчева - председател на Националния браншови синдикат на висшето образование:

Дойдо с огромното си уважение към Университета и неговото ръководство. Доц. Маркова е една от петте жени - ректори на висше училище у нас.

Акид Ашеров, зам.-ректор на Украинската инженерно-педагогическа академия в Харков: Габрово е град на моето поколение. В онези години той беше символ на хумора и стабилния живот. Между двете висши училища винаги е имало научна дружба. Гордеем се, че вече десет години дружим с ТУ-Габрово.

Проф. Кузнцов, доктор хонорис кауза на ТУ - Габрово, който е една от емблематичните личности на Киевския политехнически институт: Пожелавам на конференцията плодотворни научни дискусии, които обединяват всички хора по света. Да даде ново познание и ново съзидание.

На втория ден на Унитех 2009 - 21 ноември - събота, се проведе кръгла маса „ТУ - Габрово - развитието продължава“ в която взеха участие представители на бизнеса. Гости на събитието бяха кметът на Габрово Томислав Дончев и председателят на Българската браншова камара - Машиностроене, Илия Келешев.

Доц. Иларионов се обърна към участниците с очакването да осъществят обратна връзка. - Нашият университет има традиции, но той трябва да покрива със специалисти по-големи нужди в централния регион на България, каза той.

По време на кръглата маса след презентациите на проекти свързани с бизнеса, бе дискутирана новата специалност на Университета „Мехатроника“ - магистърска степен, както и нови технологии в обучението.

Студентска научна конференция 2009

Студентският научен форум е върхов момент на нашата наука и творчество, на натрупаните идеи в научен план, които сега можете да реализирате - каза председателят на Организационния комитет доц. д-р Райчо Иларионов - зам.-ректор НИД, който откри конференцията.

Габровската търговско-промишлена палата чрез Европейския информационен център „Европа Директно“ подкрепи студентския форум и връчи награди.

„Безкрайно изненадана бях когато видях колко много са участниците в конференцията. В чест на Европейската година на креативността и иновациите поисках да подмогнем форума в качеството си на Ев-

ропейски информационен център. Още по-изненадана останах, когато видях колко много доклади има на европейска тематика. Поздравявам студентите за упоритостта в тези тежки времена да се занимават с началните стъпки на науката. Това са хората на които не им е безразлично какво се случва докато те учат в университета. Тях работодателите ще ги оценят най-напред“, каза инж. Галина Михнева, изпълнителен директор на ГТПП.

Конференцията протече в три секции - Електротехника и Електроника, Машиностроение и уредостроение, Стопански науки.

Членове на ОК бяха доц. д-р Валентина Кукенска, доц. д-р Асен Найденов, проф. дмн Румен Даскалов, Светослав Бонджев, София Димитрова, Ивайло Антонов, научен секретар Ивелина Генчева.

Всичките над 80 доклада бяха издадени в сборник и по традиция всеки участник получи по един брой.

УЧАСТНИЦИТЕ

Симона Петрова - Социални дейности, участва за първи път, доклад: „Ползи и разходи, предимства и предизвикателства във връз-

ка с членството на България в ЕС“.

- С голямо внимание писах доклада, защото това е един нов етап за България. Тя стана част от Европейския съюз. Това означава промяна в икономиката, стандарта, култура-

ва производствените процеси в „Металик“ - Гъбене, известна леярска фирма. Там научава много нови неща, които допълват теоретичната му подготовка.

Надежда Михайлова следва

професионалния опит на своята майка -инженер-технолог в „Металик“ - Гъбене.

- Зная, че има още какво да научим от практиката. Докладът бе едно предизвикателство.

Стефан Бозов, магистър КСТ, има участия в научни кон-

та на обществото.

Маринела Драгомирова - Социални дейности, доклад: „Работа с безнадзорни деца - социализация, десоциализация, ресоциализация“. Нейната теза е държавата да обръща по-голямо внимание на изоставените деца. - В бъдеще, когато стана специалист Социални дейности, искам да работя в областта на закрилата на децата.

Стела Драгнева - Социални дейности, доклад: „Актуални проблеми на социалното интегриране на България в Европейския съюз“. - Основното са начините на интегрирането ни в европейското семейство. За тази цел икономиката ни трябва да се промени коренно. Да се обрне внимание на образоването, здравеопазването и културата.

Милко Йовчев

участва за втори път в научната конференция. -Харесвам, защото темите са иновативни и модерни. На конференцията се придобива опит за презентиране. Имам теми и съм готов да развия още доклади.

Николай Илиев участва за първи път. За да подгответи доклада си наблюда-

ференции в чужбина. - Подобни форуми са много полезни. Те са интересна трибуна. В Полша са много по-официални, срещат се и по-интересни разработки.

Ивелин Каушков магистър КСТ, освен в студенстката, има доклад и в научната конференция Унитех. Триизмерната компютърна анимация е насоката, която му е най-интересна. -Липсва ми талант за рисуване и затова използвам компютъра с голямо удоволствие. Искам да чуя и други доклади по темата.

Ангел Ангелов, Икономика на търговията, доклад: Подбор на персонал и оценка на работното място. В разработката си използва стандарти,

на стр. 6

Студентска научна конференция 2009

от стр. 5

които се прилагат в САЩ. -Когато завърша, ако съм на позиция да вземам решения ще използвам всичко това. Тази сфера ме интересува. Нужни са допълнителни знания. Много от актуалните неща не са

достигнали до нашите преподаватели. Иначе Университетът има качествата на висше училище с традиции.

Атанас Атанасов, магистър Вентилационна и климатична техника. Смята, че направлението е изключително модерни и интерес-

но. - В България има доста свободни пространства за алтернативни енергоизточници. Новите технологии за икономия на енергия имат страхотно бъдеще.

Феим Хабид и Атанас завършват бакалавърска степен ХПТ, сега и двамата са магистри ВКТ. Доклад - „Ефективност на вакуумнотърбен слънчев колектор“. Световната задача е използването на слънчевата и ветрова енергия. Влязох случайно в тази специалност, а сега мисля, че е най-хубавата.

Красимир Станиславов, ТТООС, участва за първи път. Тезата в доклада му е как чрез използването на модерни компютърни системи може да се улесни работата при изработването на сборни чертежи. Научен ръководител му е доц. Добринка Петкова. Догодина ще участва отново във форума.

Димитър Молов, магистър АИУТ, доклад - „Уеб базирани информационни системи за хотелски резервации“. Той работи в софтуерна компания която предлага туристически софтуер за бизнес-процесите в туризма. Тезата му - поевтиняване туристическите услуги чрез интернет.

Денислав Хаджиев, магистър АИУТ. -Бях слушал за студенствата научна конференция и се амбицирах да подгответя доклад. Темата ми е свързана с използването на програмируеми логически контролери, с което исках да се занимавам в бъдеще.

НАГРАДЕНТИТЕ ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР „ЕВРОПА ДИРЕКТНО“

Факултет ЕЕ: Георги Георгиев, Тотка Ковева, Петър Укинов

Факултет МУ: Георги Боруджиев, Здравко Якимов, Виолета Колева, Нериман Ахмед, Джеват Юсуф, Ивелина Нанкова, Ивайло Иванов

Факултет Стопански: Надежда Тотева, София Димитрова, Елица Боромска

Наградите връчи Галина Михнева, изпълнителен директор на Габровската търговско-промишлена палата

Научно развитие

от стр. 1

-На печата на Априловото училище е изобразен петел. Той до ден днешен удостоверява документацията на училището. В онези години хората са вярвали, че този, който се буди рано сутрин, буди и останалите, стои нависоко. Всеки, който някога през живота си е престъпил този академичен праг знае ролята на учителя и на наставника, за тяхната огромна роля за бъдещото професионално развитие, каза в словото си Анна Маринова.

Проф. д-р инж. Пенчо Владимиров е преподавател по Електрически машини в катедра Електроснабдяване и електрообзавеждане. Издал е четири учебни методични помагала в съавторство с колеги от катедрата.

Проф. Владимиров ръководи екипите на катедрата по три международни проекта. Прави изследванията в други два, които са в областта на възобновяемите енергийни източници и енергийната ефективност.

-Избрах ТУ- Габрово, защото традициите в града и атмосферата в университета създават предпоставки за подготовка и реализиране на много добри специалисти. Заради всичко това пренебрегнах желанието на моя баща да остана близо до Горна Липница, област Велико Търново, където съм роден. Но съм щастлив, че постигнах мечтата си.

Проф. Коста Костов постъпва на работа в катедра Физкултура през месец декември 1973 година по настояване на ст. преподавател Михаил Новаков, който 18 години е ръководител на катедрата.

-Спортът, като част от много-то интереси на студентите, трябва да стане по-масов и по-мотивиран за тях. За 35-40 години не успяхме да организираме спортна проява, която да ангажира студентите от целия университет. Готов съм да работя за мащабен студентски празник в града, който да бъде триумф на младежкия дух и емоции, на физическите качества и спортни умения на нашите студенти.

Доц. Маркова - ректор на Университета връчи наградите на преподавателите с научно развитие и звание през годината.

За научното звание „професор“ това са проф. д-р инж. Божин Пенков, проф. д-р инж. Пенчо Владимиров, проф. д-р Коста Костов.

За научното звание „доцент“ - доц. д-р инж. Милена Колева, доц. д-р инж. Пенчо Пенчев, доц. д-р инж. Станимир Садинов, доц. д-р инж. Свilen Рачев, доц. д-р инж. Бончо Александров, доц. д-р Даниела Димова.

За получаване на образователната и научна степен „доктор“ - гл. ас. д-р Десислава Петрова, гл. ас. д-р инж. Иван Амуджев, гл. ас. д-р Светла Панайотова, гл. ас. д-р инж. Христо Тодоров, гл. ас. д-р инж. Красимир Друмев, ас. д-р инж. Мариана Ичкова, гл. ас. д-р инж. Николай Митев.

Проф. д-р инж. Божин Пенков, преподавател в катедра Машинни елементи и техническо чертане, постъпва на работа в Университета през 1973 година. Заедно с доц. Бойнов започват да изследват дисково-челюстните спирачки за товаро-подемни машини, което става посоката на неговата специализация и научно развитие. По-късно хабилитационният му труд е на тема: „Буфери за товаро-подемните машини“. Вярва в това, че човек от съдбата си не може да избяга.

Възможностите на област Габрово в сферата на енергийната ефективност и възобновяемата енергия

На 10 и 11 ноември 2009 година се проведе кръгла маса „Възможностите на Област Габрово в сферата на енергийната ефективност и възобновяемата енергия“, която се проведе под патронажа на Областния управител - Габрово. В срещата участваха експерти в сферата на енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни източници от Швеция, Италия, Гърция и Испания, както и преподаватели от ТУ-Габрово.

Инициативата е част от проекта MORE4NRG, финансиран по програма INTERREG IVC, който се реализира на територията на България в Област Габрово и се управлява от Фондация „Евро - перспективи“. Участници в проекта са организации и местни власти от следните области - Флеволанд от Холандия (водещ партньор), Абрузо - Италия, Лацио - Италия, Марамурес - Румъния,

Норботен - Швеция, Северен Брабанд-Холандия, Прахова - Румъния, Ваастернорланд - Швеция, Западна Гърция и Асоциацията на Европейските региони.

В рамките на срещата участниците се запознаха с добри практики и примери за иновативни решения, приложени в Швеция, Италия и Испания, бяха обсъдени възможностите за привличане на потенциални инвеститори за реализация на инициативи за постигане на енергийна ефективност и използване на възобновяеми енергийни източници.

Втория ден домакин на срещата беше Техническият университет. Участниците бяха приветствани от Ректора доц. Дешка Маркова. Доц. д-р Стойо Платиканов и ст. ас. Пламен Цанков направиха презентация за изградената и действаща от известно време фотоволтаична инсталация в ТУ-Габрово с мощност

10 kWp. Споменато бе, че реализацията е основно по успешно приключени проекти на ЕС. Доц. д-р Свилен Рачев представи проект за ветрогенераторна система с малка мощност - 2 kW, който се реализира по проект на МОН. Предназначенето е изследване в реални условия и експериментално на работните и енергийните характеристики на автономна ветрогенераторна система със синхронен генератор и електронни преобразуватели при динамични и установени режими на работа в лабораторни условия.

Изяснени бяха зададените конкретни въпроси.

В заключение, беше постигната поставената цел, а именно - експертите да придобият добра представа за състоянието на сектора «енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници» в област Габрово и да допринесат с опита си в обсъждането на начини и конкретни стъпки за по-нататъшното и развитие и привличане на инвестиции.

Приложни знания

Студенти редовно обучение от специалностите „Електроенергетика и електрообзавеждане“ и „Хидравлична и пневматична техника“, както и преподаватели от ТУ-Габрово, посетиха ВЕЦ „Черни Осьм“ край град Троян. Пътуването, с цел усвояване на актуални приложни знания, е за сметка на катедрите.

Началникът на веца инж. Иван Пампулов, който е възпитаник на Габровския университет, запозна

студентите с процеса на работа в паралел с електро-енергийната система на страната, общото устройство, конструктивните особености, начина на действие и регулиране на двете водни турбини „Пелтон“ със синхронни генератори с обща мощност 2 MW.

Студенти от катедра ЕЕ посетиха и „Мини Марица-Изток“ за сметка на компанията. Възпитаниците на Университета се запознаха на място с добива на лигнитни въгли-

ща предназначени за топлоелектрическите централи. Те бяха запознати с по-важните технологични преустройства и реконструкции, както и с перспективите за по-нататъшна интензификация на въгледобива. Студентите участват в дискусията, организирана от фирмата, на която са обсъдили условията за постъпване на работа, нужната квалификация и развитието на кадрите, разказа за в. Известник доц. Свилен Рачев.

БГИК НА 10 ГОДИНИ

Развитието продължава

В рамките на деветото издание на Унитет 2009 беше направена презентация на Българо-германския институт по управление на качеството и промишлен мениджмънт, който навърши 10 години. Той бе създаден в резултат на сътрудничество между TEQ - GmbH, Кемниц, Германия, Българската браншова камара - Машиностроение, Техническият университет в Габрово и със съдействието на германското дружество за техническо сътрудничество GTZ-GmbH.

Основните дейности са: Консултиране и обучения на фирми и организации при разработване, внедряване, подготовка за сертификация и подобряване на системи за управление по международни стандарти; Организиране на семинари и вътрешнофирмени обучения по темите: Системи за управление на качеството по ISO 9001, ISO/TS 16949, AQAP 2110; Системи за управление на околната среда по ISO 14001; Системи за управление на здравето и безопасността при работа по OHSAS 18001; Системи за управление на безопасността на храните по ISO 22000; Сертифициране на системи за управление; Одит на системи за управление; Финансови и юридически аспекти на управлението на качеството; Модерни техники

за управление на качеството; Статистически методи за управление на качеството; Вътрешни одити по управление на качеството; Анализ на надеждността на системите; Quality Function Deployment (QFD); FMEA; Подобряване на процесите.

В презентацията си доц. Илия Железаров, заместник-директор на БГИК изброя успешните проекти финансирали от външни организации и финансови институции. В резултат на събрания практически опит БГИК става свързващо звено между ТУ-Габрово и бизнеса. Провежда обучения и консултира в областта на научните изследвания, разработването, внедряването, поддържането и подобряването на системата за управление на качес-

На снимката вляво от доц. Маркова е Илия Келешев, председател на Българската браншова камара - Машиностроение, вдясно - доц. Илия Железаров, заместник-директор на Българо-германския институт по качество.

твото на ТУ - Габрово, обучението на студентите, в сферата на услуги за нови стандарти и методи за управление на качеството; прилагането на съвременни методи за управление на качеството в сферата на образованието и промишлеността; подобряване организацията и документацията на системата за управление на качеството на ТУ - Габрово; и други.

Експерти от Турция посетиха Университета

Делегация от Министерството на образованието на Турция и експерт по енергийна ефективност, посетиха Техническия университет с цел осъществяване на по-

блиски контакти.

Визитата в Габрово на Дениз Яила, Кенан Туран и Серхакан Прайде бе по покана на областния управител Мариян Костадинов и доц. Дешка Маркова, ректор на Габровския университет. По предварителни разговори, целта на посещението е свързано с разработването на съвместни европейски проекти по програма „Младеж“. В Габрово, в бъдещото сътрудничество бяха заключени още елементи на партньор-

ство. На срещата със заместник-областния управител Пламен Недков и двете страни са заявили добри намерения за общи проекти най-вече в областта на енергийната ефективност. В Техническия университет турските експерти бяха приети от доц. Маркова. Освен в областта на образованието, в разговора излизат и възможностите за съвместни проекти свързани с обучението на възрастни хора, квалификацията и преквалификацията. Обучението на безработни е перспективата на бъдещите отношения с Габровската търговско-промишлена палата. Делегацията посети още читалище „Габрово“ и езиковата школа „Интензив“.

Курс по предприемачество

През 2007-2008 година Университетът спечели конкурс за участие в обществената поръчка на Министерството на икономиката и енергетиката. За тези години бяха заложени ос-

новите на предприемаческата функция, която е характерна за един университет от трето поколение и е .

Проектът е в рамките на три години, а справки за него и по предстоящите обучения се дават в катедра Икономика на търговията.

Мениджър по проекта „Създава-

не на центрове за насърчаване на предприемачество във висшите училища в България“ е доц. Иван Петков.

Идеята е да се насърчава предприемачеството сред младите хора не само в университетите чрез обучение и консултантска помощ и да достигнем до тези, които имат нагласата да стартират собствена фирма - каза той. Целта е да се даде шанс на студентите, които в процеса на обучението си или след като завършат да развиват самостоятелен бизнес.

По данни на Европейската комисия в Америка на сто граждани в трудоспособна възраст 60 създават фирми. В Европа този процент е 40, а в България - е под 10.

Въпросът е да се насочим към по-прагматични дейности за създаването на студентски компании. За курсовете по предприемачество ще привличаме обучители от различни бизнес-организации, ще подобрим

учебната документация - планове и материали. Центърът по предприемачество ще работи и за връзката на някои професионални гимназии в града с бизнеса.

Обучението по предприемачество ще бъде безплатно. То ще бъде на няколко нива - първоначална предприемаческа подготовка, за тези, които вече имат такава нагласа и третото ниво ще бъде за действащи бизнесмени които имат нужда не само от обучение, но и от консултантски помощ.

Курсовете по предприемачество ще започнат в началото на втория семестър и ще бъдат съобразени с програмата на редовното обучение на студентите. Завършилите ще получат сертификат.

Ще бъдат обявени студентски конкурси за най-млад предприемач, като стимулите ще са парични награди.

Най-младият доцент в техническата област

Доц. Генади Цветанов е най-младият доцент в техническите науки. Той е заместник-декан по учебната работа на факултет Машиностроение и уредостроение. Роден е през 1975 година в Плевен, където завършил Матема-

тическа гимназия. Висше образование завършил през 1998 г. в Техническия университет в Габрово, където е приет по първо желание в специалността Техника и технологии за опазване на околната среда. През 2004 година защитава докторантура в ТУ - София, а през 2007 година се хабилитира. Научният му ръководител проф. д-р Светослав Симеонов е човекът, който го насочва към геометричния синтез на еволвентни цилиндрични зъбни предавки с асиметричен профил на зъбите, което е темата на доктората му. Автор на над 48 публикации в страната и чужбина по тази те-

матика, има четири предавки внедрени в различни фирми у нас.

- Да се хабилитираш в една научна област е уважение към труда, който си положил. Това може да стане навсякъде в България. Но в Габрово се намира най-големият архив на патенти. Това е предпоставка да се направи пълен обзор на разработките в избраната област. Младите хора от Габровския университет имат много добра възможност за научно израстване. Аз съм такъв пример. Иновациите се раждат с по-различно от стандартното мислене. Геометричният син-

тез е моята цел. Проф. Витан Гълъбов - председател на Специализирания научен съвет, казва, че анализът е нещо човешко, а синтезът - божествено. Тези думи ме карат да доразвивам нещата и да търся нещо ново. Има студенти, които с огромен интерес, заедно с мен, разработват дипломни работи, които надхвърлят знанията им.

Преподавателите сме хора идеалисти. Учим другите на идеи. Голяма част от нас правят нещо ново, което в някои случаи достига до производството. При това напълно безплатно.

Университетският кариерен център организира представяне на фирма „Arsenal“ - Казанлък пред студентите от факултет Машиностроение и уредостроение на 12 ноември т.г. Фирмата предлага студентски стажове и работа, каза Аврам Папазов от отдел Маркетинг. Преди да ориентира професионално студентите, той разказа 130-годишната история на „Arsenal“, известно с изработването на различни уреди за военно ползване.

В края на ноември беше организирана друга презентация на тема автоматична електроника, в частност мобилността на чиповете. Компанията, която се грижи и подпомага този процес е ZMD. Беше представена широката функционалност на произвежданите чипове. ZMD е производител на стандартни чипове. Те се използват в моторното управление - отнемане на налягането, отчитане нивото на горивото и др., за активна сигурност, електронен педал за газта, комфорт и други. Използват се и в изчислителни уреди, мобилни телефони, компютри и друга подобна техника. Фирмата работи с най-modерните CAD системи. Клиенти са и „Braun“, „Siemens“, „ZF“, „NXP“. Някои от автомобилните клиенти на ZMD са водещи в луксозния клас. Фирмата привлича специалисти с модерно мислене и добра инженерна подготовка.

Стела и Симона бяха в Австрия

Двете са студентки трети курс Социални дейности. Те бяха на обмен в град Линц, Австрия. Там участваха в Международна студентска седмица - семинар, посветена на социалните дейности. В нея са взели участие студенти в специалността Социални дейности от университетите в цяла Европа. Всеки от тях първо е представил страната от която идва, както и университета и специалността си. Целта на този обмен е да се получи информация за развитието на социалните практики в Европа, казаха пред в. Известник двете момичета.

-Там направихме презентация на нашия университет, на Габрово като град, на неговите културни и исторически забележителности. После представихме специалността си Социални дейности и възможностите за обучение в нашия университет. Организацията на семинара беше на изключително ниво.

Бяхме първите български студенти, които участват в семинара. За това на всички им беше много интересно да научат за България повече. Участвахме в няколко семинара посветени на проблемите на хората в неравностойно положение, посетихме клиника за хора сув-

реждания. В Австрия всичко е много чисто и подредено. Най-красиви обаче, са снежните върхове на Алпите. Сприятелихме се с колегите от Германия, Австрия, Норвегия, Холандия и Швеция. Заедно се забавлявахме на празника на град Линц по случай неговата 150-годишнина.

Искаме да кажем на всички наши колеги в Габрово да се възползват от възможностите, които Университетът предлага за международен обмен. Бъдете по-активни. Така ще спечелите нови приятели и ще се запознаете с културите на други народи, призовават Стела и Симона.

Ескизи от Нидерландия

След приблизително 40 часов пътуване през по-голямата част на Европа пристигам в града на каналите Амстердам - столицата на Кралство Нидерландия. Преподавателската мобилност по програмата Еразъм/Сократес бе поводът да стигна до град Лъварден.

Посрещна ме Ян Бринкс - координатор на партньорското Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (Северното Висше училище по публична администрация към Торбек академия). Взаимоотношенията с проф. Ян Бринкс датират от 1997 година, когато в Технически университет - Габрово с помощта и на колеги от Лудвигсбург - Висшето училище по публична администрация и финанси - Германия започна обучението по специалностите

„Публична администрация“, „Социално и здравно осигурително дело“.

Корпусите на Висшето училище се намират в новата, водерна част на града. Лекциите бяха в областите мениджмънт, маркетинг, България - нов партньор на Европейския съюз.

Нидерландия - страната на лалетата и орхидеите, въятрните мелница, морското синьо по керамичните плочки, кротките черно - бели крави по зелените пасища, маринованата херинга, самобитните мостове над каналите. Няма да забравя ескизите от пъстроцветната палитра на Нидерландия, увековечени в многобройните платна на великите художници.

ст.ас. д-р Светла Панайотова

Библиотеката на Техническия университет в Габрово беше домакин на традиционния есенен семинар „АБ - днес и утре“, който се провежда в първите дни на октомври. Темата беше: Дигитализация на библиотечните фондове. Нови решения в програмен продукт АБ. Откриването направи доц. Христо Христов.

В семинара взеха участие представители на регионални, университетски, училищни и читалищни библиотеки от цялата страна, които работят с модули от програмния продукт АБ- Автоматизирана библиотека, разработен от фирма РС-ТМ ООД, София.

e-mail: vestnikogl@mail.bg

ВЕСТНИК

www.tugab.bg

ИЗДАВА ТЕХНИЧЕСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ - ГАБРОВО
ул. „Хаджи Димитър“ 4, 5300 Габрово, тел.: 827 580

Предпечат: Евгени Иванов

Репортери: Моника Недкова и Сава Пенчев

Главен редактор: Мариана Мандичева

Печат: Университетско издателство - Габрово

Редакционен съвет: доц. Велимира Тодорова, доц. Христо Недев, гл. ас. Десислава Петрова

Международен форум по публична администрация и мениджмънт (IFPAM)

ГАБРОВО, ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ 10 - 12 СЕПТЕМВРИ 2009

В международната асоциация членуват 14 университета, в които има специалността „Публична администрация“ и институции на публичната администрация в Европа.

Габровският университет бе домакин на годишната лятна школа в рамките на Международния форум по публична администрация и мениджмънт (IFPAM), темата на която бе „Повишаване на квалификацията в публичния сектор“. Форумът се провежда под патронажа на Областния управител на Габрово. Темите, които бяха об-

съждани са: Повишаване на квалификацията в публичния сектор, Европейски проект за съвместна магистърска програма по „Европейска публична администрация“, Дискусия по резултатите от проведените анкети в страните-участници на тема „Сравнение на управлението в общините и административните области“, Възможности за съвместни проекти в областта на научните изследвания, Приемане на нови членове на IFPAM.

Участваха представители на Висшето училище по публична администрация и финанси в Лудвигсбург, Германия, Висшето училище по публична администрация в Гент, Белгия, Университетът „Корвинус“ в Будапеща, Унгария, Университетът „Павел Йозеф Сафарик“ в Кошице, Словакия, Академията за публични услуги, Волжки регион, Саратов, Русия, Фондация „Славяни“

- София, Техническият университет в Габрово. Форумът ръководи ректорът на Висшето училище по публична администрация и финанси - Лудвигсбург, който е координатор на Асоциацията IFPAM - проф. Валтер Майер и от доц.д-р Цветелина Ганкова, координатор на IFPAM за ТУ - Габрово.

Форумът се провежда в навечерието на 45-годишнината на Университета и е част от поредицата международни прояви, посветени на публичната администрация и електронното правителство. Сред тях са международните конференции One Stop Europe-2007, 2008 и 2009 в Лудвигсбург, Германия, на които доц. Ганкова изнесе доклади за електронното правителство в България и приложението на Директивата на услугите на ЕС.

Европейска магистърска програма по "Социални дейности"

От 6 до 10 октомври 2009 г. ТУ-Габрово бе домакин на първата работна среща по европейски проект за разработване на съвместна магистърска програма по «Социални дейности» (European Master in Social Work).

Проектът стартира на 1 октомври 2009 година и е с продължителност 3 години. Разработен е в рамките на програма ЕРАЗъМ, Развитие на учебни планове и е одобрен от Европейската комисия „Образование, аудиовизия и култура“. Координатор на проекта е Висшето училище Ханзе, Гронинген, Холандия. Партьори са европейски университети, предлагачи обучение по специалността „Социални дейности“ от Холандия, Германия, Дания, Испания, Латвия и Технически университет в Габрово.

Целта на Проекта е разработване и

въвеждане на съвместен интегриран учебен план за магистърска степен по „Социални дейности“, обучението в което ще се провежда на английски език. Учебните програми и лекционните материали ще се разработват от международен консорциум от европейски преподаватели. За вършилите успешно магистърската степен получават диплома, която се признава в страните-партньорки по Проекта.

На първата работна среща, която се провежда в Конферентната зала на Библиотеката на ТУ-Габрово беше обсъждана организацията на учебния процес, условията за кандидатстване, маркетинговата стратегия, акредитацията, задължителни, избираеми и факултивни учебни дисциплини и програми, както и въпроси от мениджмънта на проекта.

Координатор на проекта за ТУ - Габрово е доц. д-р Цветелина Ганкова.

